

8. TOČKA

K 8. TOČKI DNEVNEGA REDA

ZADEVA: Predstavitev projekta Megen borza

PREDLAGATELJ: Vincenc Jeraj, župan

POROČEVALKA: Majda Potočnik

PRAVNA OSNOVA: 16. Statuta Občine Rečica ob Savinji (Uradni list RS, št. 11/07 in 54/10)

PREDLOG SKLEPA:

8.1 Občinski svet sprejema informacijo o projektu Megen borza.

NAMEN:

S sprejetjem informacije o projektu Megen borza se realizira naloga Občinske uprave iz sklepa 20.6, sprejetega na 2. redni seji Občinskega sveta in seznanil Občinski svet z vsebino projekta.

OBRAZLOŽITEV IN RAZLOGI ZA OBRAVNAVO:

Občinski svet je na svoji 2. redni seji pri obravnavi predloga proračuna za leto 2015 sprejel sklep: *20.6. Občinska uprava naj na naslednji seji predstavi projekt Megen borza.*

Občina je 16. 04. 2012, skupaj z ostalimi projektnimi partnerji (*Občina Loška dolina – vodilni partner (VP) in Mesto Prelog, Mesto Ludbreg ter Inštitut Antona Trstenjaka – vsi projektni partnerji (PP)*), kandidirala na javni razpis s projektom »Krepitev medgeneracijske pomoči na ravni lokalnih skupnosti« z akronimom Madgen borza. Šele v začetku leta 2014 je bila vloga odobrena.

Problematika (iz vloge):

Na celotnem obravnavanem območju Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija Hrvaška IPA 2007-2013 je mogoče zaznati demografski trend upadanja števila prebivalcev in staranja prebivalstva. Demografski trendi so nekoliko ugodnejši v mestnih središčih, kjer število prebivalcev narašča, vendar na račun priseljevanja prebivalstva iz ruralnih območij. Odseljujejo se predvsem mladi, ki v mestnih središčih iščejo zaposlitev. Ti trendi negativno vplivajo na razvoj obmejnih ruralnih območij in slabijo lokalne razvojne potenciale.

Upadanje in staranje prebivalstva je mogoče zaznati tudi na območju občin Loška dolina, Rečica ob Savinji, Prelog in Ludbreg. V občini Loška dolina je delež mladih, starih med 0-14 let leta 1999 znašal 16,6 %, leta 2011 pa samo 15,5 %, medtem ko je delež starejših od 65 let v enakem obdobju narastel iz 18 % na 22,7 %. Prav tako se je v enakem obdobju bistveno povečal indeks staranja, in sicer je leta 1999 znašal 93, leta 2011 pa je dosegel vrednost 120,1 (vir: SURS).

Tudi v občini Rečica ob Savinji je indeks staranja v zadnjih letih narastel, in sicer je leta 2007 znašal 117,6, leta 2011 pa je dosegel vrednost 122,3 (podatki na SURS so razpoložljivi samo za obdobje po letu 2007, ko je bila ustanovljena občina Rečica ob Savinji).

Na območju Međimurske županije (Grad Prelog) je v obdobju 1991-2001 delež mlajših od 14 let upadel z 21,6 % na 18,6 %, delež starejši od 65 let pa je narastel z 12,1 % na 13,7 % (Vir: REDEA). V Varaždinski županiji (Grad Ludbreg) pa je v enakem obdobju delež mlajših od 14 let upadel z 19,8 % na 17,2 %, delež starejši od 65 let pa je narastel z 11,9 % na 15,3 % (Vir: Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije).

Vse projekcije rasti prebivalstva v Republiki Sloveniji in Hrvaški nakazujejo, da se bo trend staranja prebivalstva in upadanja rodnosti prebivalstva nadaljeval tudi v prihodnje.

V Republiki Sloveniji je leta 2010 delež prebivalstva, starejšega od 65 let predstavljal 16,5 %, leta 2060 pa bo v tej starostni skupini skoraj vsak tretji prebivalec Slovenije. Delež otrok (mlajši od 15 let) se bo dobrih 10 let še nekoliko zviševal, nato pa bo začel upadati. Leta 2060 bo od 100 delovno sposobnih prebivalcev (stari 15 do 64 let) odvisnih skoraj 58 starejših in 25 otrok (Vir: SURS).

V Republiki Hrvaški je leta 2001 delež oseb, mlajših od 14 let znašal 16,4 %, delež oseb, starejših od 65 let pa 16,5 %. Glede na projekcije prebivalstva naj bi leta 2051 delež oseb, mlajših od 14 let znašal 13,7 %, delež oseb, starejših od 65 let pa že 27,6 % (Vir: Republika Hrvatska; Državni zavod za statistiku).

Zaradi vse večjih razlik v številčni zastopanosti posameznih generacij je vse bolj opazno nepoznavanje mlajših in starejših generacij. Razlike se pojavljajo v znanju in vrednotah in pomenijo vse večji prepad med generacijami, hkrati pa zavirajo pretok znanja, ki bi lahko obogatil ene in druge, izboljšal življenjske pogoje v lokalnih skupnostih ter tako prispeval h krepitvi lokalnih razvojnih potencialov.

Težave se kažejo predvsem v vse večji socialni izključenosti tako starejših kot tudi mladih in vse manjši povezanosti med generacijami, kar lahko vodi v konflikte med generacijami. Poleg tega je treba izpostaviti še dejstvo, da se lokalne skupnosti zaradi staranja prebivalstva soočajo z dodatnimi problemi povečanja potreb za oskrbo in nego starejših.

Skupen problem vseh območij, tako na slovenski kot tudi hrvaški strani je tudi premajhna ozaveščenost prebivalstva o pomembnosti medgeneracijske solidarnosti, pomenu vseživljenjskega učenja ter negativnih učinkih socialne in družbene izključenosti predvsem starejših.

Z izvedbo obravnavanega projekta se kažejo priložnosti za odpravo oz. omilitev teh težav z vzpostavitvijo t. i. medgeneracijskih središč (MS), ki zagotavljajo standardizirane programe za sožitje generacij, aktivno preživljanje prostega časa starejših in mladih, kakovostno staranje in vseživljenjsko učenje. Po besedah dr. Ramovša sta temeljna elementa medgeneracijskega načela skupinska samopomoč pri zadovoljevanju potreb in reševanju težav ter osebno in družbeno organizirana solidarnost. V ta namen bosta v okviru projekta MEDGEN BORZA, v okviru funkcionalne vzpostavitve medgeneracijskih središč oblikovani aktivnosti: MEDGENERACIJSKI E-BAZAR in PROSTI ČAS. Prva služi kot nekakšna tržnica brezplačnih in prostovoljnih storitev, ki jih posamezniki vseh starostnih skupin nudijo ljudem v lokalni skupnosti. Tako se ustvarjajo priložnosti aktivnega medgeneracijskega sodelovanja ter razvoja in spodbujanja osebne in skupinske samopomoči in solidarnosti. Druga (PROSTI ČAS) pa zagotavlja organizirano preživljanje prostega časa v MS in prav tako prispeva k proaktivnemu vključevanju socialno izključenih skupin v družbeno življenje, spodbuja aktivno in kakovostno preživljanje prostega časa. Raziskave kažejo, da je številne ostarele osebe strah, da bi znanja, modrosti in veščine, ki jih imajo, odšle v pozabo. V preteklosti so se ta znanja v okviru razširjene družine prenašala iz roda v rod, dandanes pa oblike razširjene družine skoraj ni več in s tem se zmanjšuje možnost prenosa znanj med generacijami. V ta namen je v okviru projekta vzpostavljena aktivnost ODTIS DEDIŠČINE, ki omogoča s pomočjo sodobne tehnologije avdio-vizualen zapis znanj in veščin starejših ter ohranjanje letih, hkrati pa s prenosom znanj (tradicionalna znanja-sodobna tehnologija) povezuje generacija in ustvarja medgeneracijsko sožitje. Izvedba projekta nudi tudi priložnosti za razvoj komunikacije in oblik sodelovanja med generacijami. V ta namen je v okviru projekta organizirana aktivnost usposabljanja, namenjena izobraževanju in usposabljanju ljudi o sodobni medgeneracijski komunikaciji ter o komunikaciji s posameznimi socialno izključenimi skupinami. Vzpostavitev MS na lokalni ravni vključuje tudi aktivnost oskrbe starejšega prebivalstva, ki je neločljivo povezana s krepitvijo solidarnosti med generacijami ter nudi priložnost za zblíževanje vseh starostnih skupin pri razvoju socialne mreže, ki bo temeljila na načelih samopomoči, solidarnosti in univerzalne odgovornosti.

Z izvedbo teh aktivnosti bodo negativni vplivi staranja prebivalstva na obravnavanem območju manjši, vzpostavljeni bodo pogoji za krepitev socialne kohezije, območje, kjer bodo potekale projektne aktivnosti pa bo postalo bolj privlačno za bivanje. V okviru projekta bodo izvedene tudi aktivnosti informiranja širše javnosti o aktivnostih projekta, možnostih vključevanja v projekt ter rezultatih projekta. S temi aktivnostmi bo projekt zagotavljal boljše družbeno ozaveščenost o problematiki staranja prebivalstva ter o prednostih in priložnostih, ki jih prinaša medgeneracijska solidarnost.

Prispevek partnerjev:

Glavni sklopi aktivnosti, ki jih bo izvedel projektni partner	
Partner 1 Vodilni partner - Občina Loška dolina	<p>Občina Loška dolina bo prevzela vlogo vodilnega partnerja pri izvedbi projekta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vodenje projekta in koordinacija projektnih partnerjev. - Vodenje sestankov projektnih partnerjev. - Spremljanje in poročanje o izvajanju projekta (finančno in vsebinsko) v sodelovanju z zunanjimi izvajalci. - Vodenje aktivnosti vzpostavitve Medgeneracijskega središča (Medgeneracijski center Gaber) v občini Loška dolina. - Izbor zunanjega izvajalca za pomoč pri aktivnostih spremljanja in poročanja. - Vodenje aktivnosti ureditve Medgeneracijskega centra Loška dolina (ureditev notranjih prostorov ter opremljanje obstoječega objekta, ki je v lasti občine). Aktivnost vključuje izvedbo javnega razpisa za izbor izvajalca del, izvedbo javnega razpisa za nakup opreme ter vodenje investicije. - Izvedba javnega naročila ter izbor izvajalca storitev za pripravo celostne grafične podobe projekta, vzpostavitev internetne strani, medgeneracijskega e-bazarja, podstrani odtis dediščine ter usposabljanje administratorjev internetne strani, - Izbor izvajalca ter sodelovanje pri pripravi dvodnevnega medgeneracijskega tabora v Loški dolini, - Izbira izvajalca storitev nudenja dnevnih toplih obrokov za starostnike v okviru dnevnega varstva za starejše osebe v Medneneracijskem centru Gaber. - Aktivno promoviranje projekta v lokalnih/regionalnih/nacionalnih medijih (tiskani mediji, radijske postaje, televizijske postaje, spletni mediji in socialna omrežja).

<p>Partner 2 – Mesto Prelog</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Komuniciranje s partnerji v projektu, pisanje poročil, vodenje postopkov javnih naročil, sodelovanje pri sestankih. - Vodenje aktivnosti vzpostavitve in ureditve Medgeneracijskega središča v mestu Prelog (dnevni center za otroke Prelog) (ureditev notranjih prostorov ter opremljanje obstoječega objekta, ki je v lasti občine). Aktivnost vključuje izvedbo javnega razpisa za izbor izvajalca del, izvedbo javnega razpisa za nakup opreme ter vodenje investicije. - Izbor zunanjega izvajalca za pomoč pri aktivnostih spremljanja in poročanja. - Izbor izvajalca za izdelavo videospota in TV reportaže o projektu, tečaj snemanja in montaže filma in fotografski tečaj (slednja dva se bosta izvajala v okviru prvega medgeneracijskega tabora). - Izbor zunanjega izvajalca za tisk 5000 dvojezičnih brošur. - Organizacija medgeneracijskega tabora v Mestu Prelog. V okviru tabora bodo potekala tudi izobraževanja, analizirane bodo dosedanje aktivnosti, predstavlje bodo možnosti nadaljnega sodelovanja, pri tem pa bodo sodelovali tudi drugi projektni partnerji in zunanji izvajalci. - Organizacija tiskovne konference v mestu Prelog. - Promoviranje projekta preko lokalnih/regionalnih/nacionalnih medijih (tiskani mediji, radijske postaje, televizijske postaje, spletni mediji in socialna omrežja).
<p>Partner 3 – Mesto Ludbreg</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Komuniciranje s partnerji v projektu, pisanje poročil, vodenje postopkov javnih naročil, sodelovanje pri sestankih. - Vzpostavitev medgeneracijskega središča v mestu Ludbreg (Medgeneracijski center Ludbreg). - Izvedba javnega naročila za nabavo in montažo opreme v medgeneracijskem centru Ludbreg. - Izbor zunanjega izvajalca za pomoč pri aktivnostih spremljanja in poročanja. - Izbor izvajalca za izvedbo dveh kulturno-družabnih srečanj v okviru aktivnosti ODTIS DEDIŠČINE ter pripravo tečaja evidentiranja nesnovne kulturne dediščine. - Izbira izvajalca nudenja storitev zdravstvene nege (medicinska gimnastika, merjenja srčnega utripa,...) v okviru dnevnega varstva za starejše osebe v medgeneracijskem centru Ludbreg. - Izbira izvajalca storitev nudenja dnevnih toplih obrokov za starostnike v okviru dnevnega varstva za starejše osebe v Medneneracijskem centru Ludbreg (MS). - Aktivno promoviranje projekta v lokalnih/regionalnih medijih (tiskani mediji, radijske postaje, televizijske postaje, spletni mediji in socialna omrežja).

<p>Partner 4 – Občina Rečica ob Savinji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Komuniciranje s partnerji v projektu, pisanje poročil, vodenje postopkov javnih naročil, sodelovanje pri sestankih. - Vodenje aktivnosti vzpostavitve in ureditve Medgeneracijskega središča v občini Rečica ob Savinji (Center za druženje mladih Rečica ob Savinji) (ureditev notranjih prostorov ter opremljanje obstoječega objekta, ki je v lasti občine). Aktivnost vključuje izvedbo javnega razpisa za izbor izvajalca GOI del, izvedbo javnega razpisa za nakup opreme ter vodenje investicije. - Izbor zunanjega izvajalca za pomoč pri aktivnostih spremljanja in poročanja. - Sodelovanje z zunanji izvajalci in mestom Ludbreg pri organizaciji kulturno-družabnega srečanja v občini Rečica ob Savinji na temo dokumentiranja lokalne nesnovne dediščine v okviru aktivnosti ODTIS DEDIŠČINE. - Izbor izvajalca delavnic na temo načrtovanja obsega in določitev ponudbe storitev v okviru projekta. Delavnice bodo potekale v vseh občinah po dvakrat. - Aktivno promoviranje projekta v lokalnih/regionalnih medijih (tiskani mediji, radijske postaje, televizijske postaje, spletni mediji in socialna omrežja).
<p>Partner 5 – Inštitut Antona Trstenjaka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Komuniciranje s partnerji v projektu, pisanje poročil, vodenje postopkov javnih naročil, sodelovanje pri sestankih. - Ozaveščanje vodstev 4 občin in lokalnih skupnosti ter strokovna pomoč pri razvoju občinskih strategij pri skrbi za kakovostno staranje in medgeneracijsko sodelovanje. - V sodelovanju z vodstvi občin ozaveščanje prebivalcev občin in pomoč pri pridobivanju prostovoljcev (po 2 predavanji in 1 časopisni članek v vsaki občini). - Usposabljanje organizatorjev mreže (izobraževanje in mentorstvo 4 organizatorjev mreže – iz vsake občine po eden). - V 4 občinah usposabljanje za skupno 80 prostovoljcev za: družabnike s starimi ljudmi, za voditelje medgeneracijskih skupin in širitelje (voditelje skupin) za preprečevanje padcev v starosti. - V 4 občinah izvedba tečaja za 20 družinskih oskrbovalcev, ki doma oskrbujejo onemoglega družinskega člana. - V 4 občinah izvedba tečaja za individualno družabništvo ob računalništvu (v vsaki občini po 10 parov – 10 dijakov in 10 starih ljudi).

FINANČNA KONSTRUKCIJA, SPLOŠNO:

Partner	Skupaj upravičeni stroški €	IPA €	Stopnja sofinanciranja IPA %	Državno		Lokalno		Zasebno	
				%	€	%	€	%	€
LP - Partner 1 - OBČINA LOŠKA DOLINA	383.604,88	326.064,15	85%	10%	38.360,49	5%	19.180,24		0,00
Partner 2 - MESTO PRELOG	126.151,17	107.228,50	85%		0,00	15%	18.922,68		0,00
Partner 3 - MESTO LUDBREG	53.848,56	45.771,28	85%		0,00	15%	8.077,28		0,00
Partner 4 - OBČINA REČICA OB SAVINJI	258.902,38	220.067,02	85%	10%	25.890,24	5%	12.945,12		0,00
Partner 5 - INŠTITUT ANTONA TRSTENJAKA	93.337,48	75.370,02	(81%)	(14%)	13.300,59		0,00	(5%)	4.666,87

FINANČNA KONSTRUKCIJA, PO VIRIH, SKUPAJ ZA PROJEKT:

	Znesek
Skupaj stroški	915.844,48
Prejemek, ki se odšteje	0,00
Skupaj upravičeni stroški	915.844,48
1 Zahtevano javno sofinanciranje	774.500,97
1.2 Zahtevano javno sofinanciranje IPA %	85%
2 Lasten prispevek (2.1 + 2.2)	141.343,52
2.1 Javno sofinanciranje	136.676,64
2.2 Zasebno sofinanciranje	4.666,87

PO PARTNERJIH (SAMO ZA OBČINO REČICA OB SAVINJI):

Partner 4 - OBČINA REČICA OB SAVINJI	
Valuta	€

Kategorija	Upravičeni stroški	%	Opombe
Stroški osebja	34.146,79	13,19%	
Stroški za zunanje izvajalce	19.868,44	7,67%	
Investicije	201.466,16	77,82%	<i>Stroški investicijskih vlaganj so povzeti po stalnih cenah z DDV</i>
Administrativni stroški	3.421,00	1,32%	
Skupaj	258.902,38	100,00%	

Sklepne ugotovitve:

Projekt je zelo kompleksen zaradi številnih partnerjev iz dveh držav, načina pregleda in potrjevanja zahtevkov. Občina vodilnemu partnerju o izdatkih poroča v treh poročevalskih obdobjih, ki so natančno določena (poročevalsko obdobje predstavlja obdobje nastanka stroškov, za katerega se poroča). Zahtevke lahko Občina za posamezno poročevalsko obdobje odda v določenem roku – stolpec 2. Nacionalni kontrolor ima tri mesece časa, da pregleda zahtevek Občine (stolpec 3), za njim sledi oddaja zahtevka vodilnemu partnerju, ki ima za pregled en mesec časa (stolpec 4). Le-ta odda zahtevke skupno – za vse partnerje – splošnemu tehničnemu sekretariatu (STS), ki da dokončno mnenje o zahtevku (stolpec 5). Sledi izplačilo (povračilo vloženi sredstev – stolpec 6). Rok za izplačilo ni natančno določen.

Predvideni roki so navedeni v tabeli spodaj:

1	2	3	4	5	6	7
POROČEVALSKO OBDOBJE	ZAHTEVKI (Občina)	PREGLED NACIONALNI KONTROLOR	PREGLED VODILNI PARTNER	PREGLED STS	PREDVIDENI PRILIVI (DATUM)	PREDVIDENI PRILIVI (EUR)
17.3. - 31.7.2014	31.1.2015	30.4.2015	30.5.2015	30.6.2015	30.7.2015	38.476,00
1.8. - 31.12.2014	30.4.2015	30.7.2015	30.8.2015	30.9.2015	30.10.2015	
1.1. - 30.6.2015	31.8.2015	30.11.2015	31.12.2015	31.1.2016	28.2.2016	220.426,00

Občina za premostitev financiranja v obdobju od nastanka stroškov (stolpec 1) do predvidenega prejema sredstev iz naslova sofinanciranja (stolpca 6 in 7) najema kredit. S kreditom bo plačala stroške, ki nastajajo na projektu. Kredit se bo vračal sukcesivno, po prilivih iz državnega/EU proračuna na občinski račun.

PRILOGA:

- Opis aktivnosti v delu projekta, ki se nanaša na Občino Rečica ob Savinji

Priloga - Opis aktivnosti

V skladu z razpisnimi pogoji in prijavnico na razpis smo v projektu Medgen borza izvedli:

- Ljudska univerza Velenje delavnice za vse štiri projektne partnerje, na katerih so zabeležili-potrebe oziroma želje krajanov
- začela se je obnova centra, sedaj se izvaja izbor izvajalca za opremo

V tem trenutku se izvaja:

- izobraževanje prostovoljcev in oskrbovalcev
- v sodelovanju z vodilnim partnerjem se vzpostavlja medgeneracijski E-bazar – gre za ponudbo na spletni strani projekta, kjer bo objavljen tudi portal, kjer bodo lahko pripadniki ciljne skupine oglaševali oz. povpraševali po storitvah, ki jih želijo nuditi prostovoljno ostalim prebivalcem projektnega območja
- v okviru projekta je pomemben tako imenovan Odtis dediščine, kjer smo odvisni od hrvaških partnerjev (Ludbreg), kjer žal zaostajajo za predvidenim terminskim planom. Vzpostavljena bo podstran, na j njej bodo predstavljeni video posnetek oz. tonski posnetek, slike in opis, primeri lokalne nesnovne dediščine v sodelovanju vseh ciljnih skupin. Končni cilj je prijava v register žive kulturne dediščine
Na Rečici imamo prijavo praktično izdelano, in sicer je nastala v sodelovanju z Združenjem izdelovalcev zgornjesavinjskega želodca, saj smo ocenili, da je za prijavo na ministrstvo najbolj primeren prikaz izdelovanje zgornjesavinjskih želodcev

Nadaljnje aktivnosti, ki izhajajo iz projekta, pa so odvisne od časa, ko bodo obnovljeni prostori. Zaradi tega v tem trenutku aktivnosti časovno niso natančno opredeljene, vsekakor pa moramo do konca uradnega izvajanja projekta, torej do junija 2015:

- omogočiti dnevno varstvo otrok ter pripraviti približno 100 aktivnosti ter deset večjih prireditev. Kar se tiče aktivnosti, so glede na analizo, ki jo je izvedla Ljudska univerza Velenje, v ospredju izobraževalne aktivnosti (računalništvo, kuharski tečaji, tečaji tujih jezikov, retorika, predavanja o zeliščarstvu, vrtnarstvu in aranžerstvu ...). Poleg tega so na Rečici izražali željo za zdravstvena predavanja, ustvarjalne delavnice ter ohranjanje dediščine.

Glede na navedeno mislim, da bi z aktivnostmi, ki so se na nek način najbolj zažele in ki se bodo do junija najbolj prijele, nadaljevali tudi v prihodnje. Možnosti je veliko, Rečičane pa bi zanimalo kulturne dejavnosti, učne delavnice na področju glasbe in gledališča, vaje in nastope, za potopisna predavanja in umetniške razstave... Vsekakor bodo vrata odprta za mlade in starejše ter medgeneracijsko sodelovanje.

Pomembno se mi zdi opozoriti:

- **center oziroma Medgen borza mora delovati še pet let po zaključku projekta**
- kar nekaj dogajanja in aktivnosti bo odvisno od uspešnosti na razpisih

Urška Selišnik

